BIBLIOTHECA UNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS
kat.komp.
33549
III Mag. St. Dr. P

1230.

1696.

Kunk Pauli Ioannis: Aquilae veriori Iovi sacrae.

AQVILÆ
VERIORI JOVI
SACRÆ

è

Nascentis Poloniæ & virtutum Nido
Cælum altiùs.

JNVOLATVRÆ

Ad communem Orbis solem.

APPROBATÆ.

Clientali calamo, immortali devinctissimi pectoris argumento.

Sub tempus Generalis Capituli, in Peraugusto tot Magnorum Nominum consessu.

à

M. PAVLO IOANNE KVVK,
AA. LL. & Phil: Doctore in Alma Vniuersitate Cracouiensi Professore ad Academicam in Gnesnensi Gymnasio Studiorum restaurationem.

DEMONSTRATÆ.

Anno Aquilæ Magnarum alarum Dei in Carne Hominis nati 1696.

ttt.

Typis Academiæ Posnaniensis.

69.

In Stemma
JLLVSTRISSIMI REVERENDISSIMI ac PER-AUGUSTI ARCHICAPITVLI GNESNENSIS.

Ver sibi perpetuum dant trino LILIA *flore,*
Hinc vernans pleno gloria Vestra sinu:
Floribus hic splendet niveis argenteus Ordo,
Pulcher ut in sacro Stemmate Candor ovet.
Ordinis hinc primâ contenditis ire senectâ
Cardinalitio murice dignus Apex.

33.549. III.

ILLVSTRISSIMIS PERILLVSTRIBVS
&
REVERENDISSIMIS DOMINIS

DD. PRÆLATIS
&
CANONICIS
Totiq; Peraugusto
CAPITVLO
Metropolitanæ Ecclesiæ Gnesnensis.

Dominis & Benefactoribus munificentissimis.

BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS

SAcras Veriori Jovi Aquilas, non degenerem Regiæ Aliti propaginem, sole publico semper clariorem, insignem omnis eruditæ gloriæ celsitudinem æquam sincerissimi Iudici lancem in sacro hoc rarissimarum virtutum Nido deprehensam, favorabili Vestro sisto conspectui ILLVSTRISSIMI PERILLVSTRES & REVERENDISSIMI DOMINI Quemadmodum enim ipsa sibi virtus pulcherrima merces, nec fascibus ullis erigitur divitijs animosa suis; ita Virtutum Vestrarum eminentiæ, ex Vobis ipsis illustre encomium dare nonnisi Vos sufficitis. Non vulgari bus equidem Oratorum pennis ad sidera usq; cum tantis efferendi Nominibus, nisi profecto illis, quibus Regina volucrum, par excelsis Capitibus, ad Eminentioris gloriæ & honoris Apicem, surroga: fastigium. Quæcunq; pro communi bono in animis voluitis, Asylum humanæ ne-

cessita-

cessitatis expressæ multorum Indulgentiæ tutissimum exhibetis receptaculum. Ita omninò ad excessum usq; animorum, in purpureo Protomartyris Vestri Nidificatis ROSETO, ut vernare omnia, ac in omnem gloriæ exuberare florem, Vobis cooperantibus conspiciantur. Splendent pretiosissimis Altaria donis, Aræ decoribus plenæ fulgurant, quibus tamen Vestrorum Anathemata Nominum, decus omne absorbent, variegatos tot virtutum accumulando splendores, ut Cælites nonnisi in sole Vestro videantur sibi posuisse tabernaculum. Atq; in hac ego lucis Vestræ Majestate, impar omninò Elogiastes, cæcutire videor magnitudine tot luminum obructus, pupilla ipsa oculi in pertinaciori ausu ad solis Vestri intuitum plus lacrymarum, quàm penna sepiæ profundere; unius enim paginæ non sufficiunt angustiæ veluti Alexandro Macedonia, quæ tanta caperet Nomina, aliud Regnum majoribus immortalitatis fastis Cothurnatoq; dicendi genere inventura. Clienti Vestro & voluisse sat est tanta venerari Nomina, exigua hâc pagellà, ubi non verba, sed scribentis pensanda obsequentissimi animi promptitudo. Dabitis ergo veniam tenui calamo, quod non pro Majestate tantorum Nominum niti liceat; foret enim hoc conari tenues grandia, cum iusti quoq; obsit metûs ratio, nè plus umbrarum quàm lucis, ab impari Suada splendori Vestro accedat. Totius umbratilem Clientalis facundia spartham, Jllustri gratiarum Vestrarum fovete sinu, hoc qualecunq; opusculum, serenâ recreate fronte, quod supplex Vestrisq; Nominibus devotissimus exposco.

Jllustrissimarum Perillustrium & Reverendissimarum Dominationum Vestrarum,

Omni Studiorum & obsequiorum genere obligatissimus

M. PAULUS IOANNES KUUK, AA. LL. & Phil. D. P. N. A.

ANiniquâ temporũ vicissitudine, (quæ tamen melior superos jubet sperare secũdos) an infaustâ rerum jacturâ interrupta hucusq; Encænia, illustri, Magnorum Nominũ invitata reverentiâ, prono studiorum devincta obsequio, non tàm trino propè annorum seculo, quàm celso meritorum grauis acervo, Coronata Latij Princeps, Academica Pallas, è Cracijs Serenissimorum Regum Cunis, aureæ Coronæ stipata floribus, ad nascentis Poloniæ cunabula, lunato etiam approperans poplite, solennius hodie celebraret; nisi splendida sacrarum veriori Numini Aquilarum festivitas, omnium ora, atq; animos, in se studiosiùs intentos, in venerabundum sui propensiùs raperet intuitum. AA. Et quis non floralia festa coleret, ubi dulci Pieridum choro, Apollinis Cythara, sacris Diva Themis iterum reddita Aris, priscasq; revisit ædes, è quibus thura Dijs, & superûm creuit Amor, Patriæ gloriâ columenq; Nostræ, Ecclesiæ decus Orthodoxæ, Principibus honor, Authoritas Senatui, in lectissima Magnatum sobole, charissimâ Nobilissimarum stirpium progenie, erudito literarum enutrita pabulo, Reipublicæ accessit ornamentum: Nimirùm è Latio Gnesnam Academia migrat Athenis, ut tandem propiùs Orbis discat, quò finè beatum dirigitur, quæ norma boni, quis limes honesti, quænam membra sui, virtus divisa domandis, obiectet vitijs, quæ pars iniusta recidat. Quodsi dies illa, quæ Genitoribus Saturnum, aurea Orbi, nunc vel maximè peroptanda tulit secula, Persis, quâ Xerxes accessit Imperio, Syracusanis, quæ Timoleontem, Atheniensibus, quæ Socratem, Romanis, quâ Vrbis iacta sunt fundamenta, Iuliæ Cæsari, Idus Iuliæ,

Calendæ Ianuariæ Tito, Decembres Nervæ, Novembres Adriano, Apriles Antonino, Februariæ Constantino religiosè observabantur, quantòmagis annus hic, perennibus inserendus Annalibus, solis hodierni Aurora, ceu aurea Musis hora, Metropolitanæ Vrbis est, imprimendus memoriæ, quo togatam literarum magnificentiam, Sapientiæ thronus, quo suos Cathedra nanciscitur Magistros. Aurea fortunæ reduci, si templa Priores, ob reditum vovere ducum, non digniùs unquam, hæc Dea pro meritis amplas sibi posceret ædes, quám sua iam pariter reparetur & Vrbi Majestas. *Quæ omina, quanta felicitatis auguria, etiam præter Mutium Scævolam percipit Vniversus Doctiorum senatus,* ubi prisca Saturni redijsse secula approbat Orbis. *At quænam Sacra Rituum Congregatio? quænam Divorum Nomina! non quæ Romanæ* Quinquatrua *superstitioni, sacra olim Minervæ, quibus pueri, diebus quinq; sibi indulgebant, votis testimonio: una dies media est, & fiunt sacra Minervæ,* Nomina, *quæ à cunctis quinq; diebus habent, sanguine prima vacat, nec fas concurrere ferrô, causâ quod est illâ, nata Minerva die, altera, tresq; superstrata celebrantur arenâ ensibus exortis, bellicá læta Dea est.* Non Lagensforia *ab Augusto, post devictū Antonium, partamq; instituta victoriam.* Non *Decennalia, innumeraq; quibus Numma Pompilius, Deos, unusq; privatos solo devotus errore adorabat, verùm, quoniam auspicijs iterùm sese regalibus annus, induit & notá fruitur iactantior Aulâ, Sacras veriori Numini Aquilas è Gnesnensi virtutum Nido, Cælum altiùs involantes, clientali prosequar dictione.*

Quanquàm plurimos, planèq; innumeros, ad gloriæ immortalitatem fæcunda stimulos in Nobis excitet Natura Parens, quorum acti impulsu, per virtutis Ædes, Honoris transcendimus Penetralia; nullo tamen securiùs ventosisq; ocyus alis, ad nunquam morituræ famæ gradimur sanctu-

arium

artum, quàm literarum Eruditionumq́, pondere graves, necnon eruditioris Mineruæ adiuti ſuffragijs. AA. Nimirùm agnatum ſenſibus quandoq́, deliquium, peritior, ſi non occultat, corrigit Dea procertò, animorum mitigat ferociã, rationem indit mentibus, communeq́, in eas cum Aſtris exercendo regimen, iræq́, extinguit incendium, velociſsimas malèconſultorum affectuum temperat & moderatur habenas, nec non mortales litera vivificans, quæ fama celebrata per Orbem, cognoſcit, quæ ſibi quemq; iubet. *Cælorum Genijs, ſuperiſq́, reddit & generat ſimillimos:* qui enim mente vivit immortalis Dei agit vitam. Muſa vetat mori; & ingenio ſtat ſine morte decus, ut vates imperat, non immeritò: *adde quòd ingenuas didiciſſe fideliter Artes, emollit mores, nec ſinit eſſe feros. Rara hæc animorum, quibus obtingit Beatitudo, illi, Divinæ Indulgentiæ munus, rem ſuperis poſsident gratiſsimam, ut ceu caſtiſsimæ æterni Numinis victimæ, Immaculatiq́, Agni holocauſta, ſanctioribus admoti Aris, per affinem quandam coniuncti viciniam, vicariâ in terris functi poteſtate, non quod vis humana, ſed quod Intelligentiarum tantùm valet induſtria, præſtent ſine intermiſsione. Quis è Regni Proceribus, Patrij ſolij dulcedinem, infracti roboris non contendit ditare pretio, meritorum implere theſauris, dexteritate Regni ampliare fines, legum diligentiùs cuſtodire ſancita, tranquillam animorum ſuſtentare unionem, ſed hæc vulgaris beneficij ſũt præmia:* nullum munus Reipublicæ afferre maius meliuſq; Principes poſſunt, (a) quàm ſi docere ac erudire curent Iuventutem, his præſertim temporibus, quibus ita prolapſa eſt, ut omnium opibus refrænanda ſit atq; còercenda. *Multò nimirùm feliciùs eſt, benè inſtitui, quàm naſci feliciſsimè, communeq́, fermè omnibus eſt naturæ donum, cùm commune ſit cunctis naſci: Artis verò ſpecialiùs, & reliquis eminentiùs. Quòd perennaturæ gloriæ ſacrariũ, qui æquiori caperent Poſſeſſorio, quàm æternùm devotæ li-*

(a. lib. 2. de diu:)

teris

teris Animæ, quàm vos maxima sublunarium Lumina, ipso etiam Meridie, in Vniversalis Ecclesiæ Candelabro clariùs prælucentes, divinioris plánè Tribunalitij, Primates Iudices Areopagi Jllustrissimi, Perillustres & Reverendissimi Domini, Archi huius Præsulei Capituli, Domini Prælati Canonici, *à Vobis, Vestroq; virtutum Nido, quæcunq; dispersa per omnes, in huius Regni amplitudine possident beatiores, Nili liberaliùs laticibus profluxerunt, Honorum sublimia* Priuilegiorum *sanctimonia, Dignitatum* Altitudines, *&* quidquid demúm devotissima Vniversi Cleri ratio Divorum cordi habet acceptabiliùs, quidquid exteris Gentibus nunc prodigiosiùs, maioremq; erga intaminatam Sarmatici senatûs Purpuram, aureæ libertatis genium movet invidiam, à Vobis vestrisq; accepit Authoribus; ut momento licèt quolibet grata Nostrorum omnium, Antecessorum, circumcirca intuentium villarum, Vrbium, Ciuitatum, Oppidorum, memoria, vetustissimi, condignis nunquam satis celebrandi laudibus. Nidi huius Vestri, Beneficia, miros* Liliorum *Vestrorum, in omnem terræ sparsos circumferentiam, odores, Rosarum fragrantiam, nequeat recolere Quodcunq; aureo Sceptro decus, quicunq; in Serenissimi solis* vertice, *pulchriùs radianti, Potentissimorum Poloniæ Regum, Coronæ adest splendor, è Vestri sinùs primúm illuxit sereno. Sileo* Præsuleum *Vauelli vultum, totam Nido Vestro doctrinæ præstantiam, pietatis zelum, quò in Divo suo Martyre Stanislao, gaudet accepto, debere, e quo prima suæ sanctitatis fundamenta, scientiarum extulit Rudimenta.*

Quod si vana *Romanorum superstitio, Herculem, obdiscerpta septicipitis hydræ capita, aliosq; ob præstitum aliquod, aut pietatis, aut fortitudinis, aut rarioris & ingeniosioris inuenti spectaculum, è suis barathris in Divorum Numerum ambitiosè magis quàm religiose extulit; quantòmagis, supremo Tonanti* Ministræ *Alites, Heróica Sarma-*

tiæ pu-

tiæ pubes, quæ magnos seruatur in usus, sacratioribus Numinis consecratæ Aris, imò Divorum iam inhabitantes Atrium, Actorum olim si non superantes, adæquantes certè præstantiam, ob animi excellentiam, mentis sublimitatem, naturalium gratiarum abundantiam, literarũ culturam, diviniores Platones, possunt consecrari. Parùm *nimirùm distamus ab illis, etiam* Polonia *Nostra, extra* Latium, *Tulliorum nacta cunas, ex quibus ad Senatorios generosior spiritus adolescat murices, inter consulares senescat fasces: scilicet* post Latium supremaq; funera Tulli, digniùs haud meminit se suada locatam ore Polono; *ut meritò in meditullio Sarmatiæ, Exterorum quoq; Iudicio, altera inveniatur Roma, unde è summo priùs Capite, continuata demùm in membra, fluit sanctitas, omnisq; boni communicatio.*

At cur literarũ dignitas, tantis pensanda encomijs? frustra Poloni cingimus oppida muris, si non arma capessemus Alexandri, atroces bellorúm minas, oratoriâ invanum elusuri Apostrophe, ignitos hostium ardores, Tulliano minimè extincturi flumine, Rhetorico licet ex abrupto ictûs, etiam non repulsuri impetu: Arcium potiùs propugnacula hebetatumq; continui conflictûs rubigine, tutiùs dixero, deauratum hostilis sanguinis purpura, Gradivi ferrum, detrusaq; tormentis, altissimarum quondam Turrium cacumina, è suis eruere fas est ruderibus Artium Liberalium reintegrare acumina, non extruere Gymnasia. Magis credimus in duras Rebellium ceruices, ensium detonare fulgur, Periclis *fulmine, Mucronisque strepitus, Quinctilianis prævalere declamationibus, gladio armisq;* Patriam, *in immensam gloriæ crevisse amplitudinem.*

Parcite *paulisper ferro Martiales animæ, tenella manus, inepta vaginæ, cognata sibi nomina, Castorem &* Pollucem, *Artem Martem coluerit incruentum, inter doctas Athenarum umbras, illustres quoq; victoriarum*

 splendo-

splendores, triumphales ignes rogosq; accendentem. Nimirùm etiam Palladis officina Martem vidit, ferrea arena Gradivi nitrati pulveris æstuans ignibus. Non solus *Bellonæ Genius, Loricati pectoris faber est; nec Minervæ desunt, à quibus incalescat, ardores, quæ ubi hastatam gesserit dexteram, virilis litigij depromit tela, quibus palmares decernantur victoriæ, parentur triumphi, mox sirios commotura calores, per docta certantis ingenij studia, non ignavos efformatura Olympionices, Demosthenem productura contra Philippum, qui stat adhuc unus, castra sibi faciens, fortunamq; pulchro, magnanimus provocans duello, quo iugum excutiat Macedonicum. Et sanè nemo securiùs seram posteritatis enavigat memoriam, illo, qui sine cruoris diluvio, sine sanguine sibi peperit* Laurum, *tutioriq; itinere in triumphali Palladis Hastiludio, Duce sapientiâ, ita torserit telum, non per districtos ensium furores, dubiamq; fortunæ, & ancipitem belli tentando aleam, ut fata posuerit, trophæaq; erexerit, plus famæ, quàm sanguinis hauriendo. Nimirùm barbarorum speciosa seges est, ubi sterilis cruentæ ætatis gleba, effusum humana cervice, bibit sanguinem, ubi decolor terra rubet cruore, semiexesis cadaveribus campi fætent, mortali ossium compage, tristes pallent agri, flumina tument, titubantq; ingyrum, stagnanti ebria tabe, nulliusq; naufraga magis fluctuat gloria, quàm cruento innatantis Oceano. Nonnè per sapientiam Reges regnant, & Iusti jura decernunt, vatis testimonio:* Quis regit ipse suam nisi per tua pondera mentem, & Te dante capit, Iudex, quám non habet iram, flet si flere iubes, gaudet gaudere coactus. *Nonne tám scientiarum Reginæ, quàm ancillæ etiam potentissimus cogitur famulari Mavors, & ni literarum fretus arbitrio, vel eo capite periclitaturus, quod dulci insessu sapientia non impleret: tranquilla fandi copia, vindices exarmat iras, cedit a-*

trox

trox; piæ Bellona suadæ, Tulliumq́; Mars positis veneratur armis. illa regit dictis animos, & pectora mulcet. Nè solus Bellonæ chalybs Vrbes & Regna demetat, ad colligendas victoriæ adoreas, pro Mucrone valet ratio, pro Lorica certat consilium, & ni Tulliano Hypocrenisq; fontibus irrigaretur Laurus emarcesceret. Profectò illis ruderum cumulis altiùs Cyneæ extollitur facundia, quibus inter aggestos cacent cæmentorum acervos, Epyropico ad Pænitentiam incinere redacta ferro, tot Vrbium, Provinciarum rudera, quasi in unicum relicta monumentum, terræ allisa, victoris lambentia plantas, veniam imploratura, an quòd magnis non assurrexerint victoribus, an quod aliquando steterint, quæ cecidisse debuerant, nè rúerent casu venerationis interprete: nimirùm sunt lituos inter trabeatæ classica vocis, cum Ducis ore novos dat suada beatior ignes, Martia lingua animis, non viles ingerit ausûs, igne calent animi, quos hausta per aurás, nobilis ira ciet Dominæq; potentia linguæ..

Tanta literarum Eminentia, ut omnium encomia, venustâ sui oris pendeant facũdiâ, ipsæq́; sibi tantùm sint pulcherrima merces, nullum pro se agnituræ Plinium. *Assurgite pro more Vestro, niveæ, Græcorum capita,* Philo*sophis prætereuntibus, confluat Vrbs ad audiendam Callistrati dictionem, infra sapientiæ, hæc sunt dignitatem, Dijs nimirùm, tantùm &* Præceptoribus *nunquam par redditur gratitudo, Quorum, quemadmodùm ipsi Nos memores esse volunt; ita nemo nostrum est liberaliter educatus, cui non Educatores, cui non Magistri atq; Doctores, cui non locus ille mutus, ubi ipse altus aut doctus est, cum grata recordatione in mente versetur. Honore bonæ Artes nutriuntur, atq;* hoc specimen est florentis Reipublicæ, *dùm Disciplinarum Professoribus* condigna pēduntur præmia: *ut enim fruges non tam soli ingenio, quā Cæli beneficio & temperie lætiùs proveniunt; ita quoq;*

bonæ Artes, eximiaq́ ingenia, Principum ac Magiſtratuum benignitate excitantur; Porrò nullum glorioſiùs feræ poſteritatis imbecillitati, Ægiptij poterant reliquiſſe Coloſſum, quàm literarum monumenta, ære perenniora, quæ non imber edax, aut Aquilo potens poſſit diruere. *Potentiſsima Romani Senatûs Maieſtas, nullo clariùs virtutum decore, in mundi effloruit Amphitheatro, quã elegantiſſimo Iuventutis flore, cui in ſublimiùs ſurrecturo incrementum, diſſitis è Regionum oris, inſigniores eruditione adſciverat Magiſtros; acſi Terrarum finibus, prudentiſſimi aliter non potuiſſent intuliſſe regiminis exercitium; niſi aut Philoſophi regnaſſent, aut Reges Imperatoreſq́ fuiſſent philoſophati. Magnus vel ideò tantùm Vniverſi Triumphator Macedo, quod Homeri Iliadem, Peripateticorumq́ Principem, Regnorum præpoſuerit pretio, eruditionis talenta, cumulaverit talentis, non ignarus:* nihil in mundo fædius aut turpius eſſe, *quàm nulla ullius Viri ſapientis ſtipari ſocietate.*

Atq́ jam Veſtræ id Magnitudinis opus, dexteræ, Eximiorumq́ molimen Capitum, quò locus iſte Muſis quondam habitabilis ſacratioribus, nonuniq; Phæbo perbelle cultus, priſcum reſtituit gloria morem, languentes ſinè lauru Deæ, ad vitam paritèr, Laureatumq; revocantur honorem. Scilicet lætatur terra reverſo Numine, dùm Latiæ redeunt ad ſigna ſecures, *ut deſinat quiſq;* mæſta *fronte queri, Nymphæq; choris redduntur quando ſorores. Meam ſanè fugit notitiam ſimul memoriam, quonam malignitatis fato, tot illuſtrium Coloniarum Provinciæ, ceſsere oblivioni utinam reuocabili, quibus Maioris Poloniæ ſinus, multis inſignitus in Vrbibus, dulciſsimo ſolidiſsimæ Eruditionis ubere, Patriam lactavit Iuventutem, nè remotiores loco, pleriſq; inacceſſibili ſumptum intervallo in Civitatibus graviora, multiſq; haud perferenda facerent, ſi non perderent impendia, multis ibi ad*

bravium currentibus, paucis támen optatam ibi succèssit contingere metam. Vt enim delectus oblectatur paucitate, ita multitudo pariter confusione, ubi etiam, Magistralis sæpiùs evangelizat ratio: qui potest capere capiat, his inænigmatè, illis in parabola, quomodo præstat nosse mysteria. Vos Illustrissima Peraugusti huius Cœtûs Corona, Vos ArchiCathedrali Coloniæ redditis faciem, quâ visâ, augetur spes Polonis, & certiùs omnia surgunt, victrici concepta polo, cum pulcher Apollo, lustrat Hyperboreas, Delphis cessantibus Aras nil tum Castaliæ rivis, communibus undæ, dissimilis vili, nec discrepat Arbore Laurus. *Ruga quidem arat primævum Scholæ vultum, sub hac tamen gleba, veræ Eruditionis minimè sterilescet fructus, Deo auspice, Reginas quoq; Florum productura: Nimirùm fortunatissimis Vestris sub auspicijs,* Ecce Palatino creuit reverentia monti, *tumultuosum brumæ pertransiit tonitru, insanusq; hyemis mugitus, imber abijt ad frigidumq; longiùs recessit Bòótem, cunctaq; Vestro dissipata arbitrio, nè iam umbrarum minimè metuamus viciniã, Illustrissimorũ in Vobis Nominũ Luminumq; discussam concursu, necnon deploranda cladis erroriśq; confinia, ubi Eruditissima tantorum, Numinũ pectora, murum Aheneum, vice Præsidij Musis portendunt Gnesnensibus.* Scilicet Phæbus adest, & frenis Grypha iugalem Riphæo tripodas repetens detorsit ab axe, tunc sylvæ, tunc antra loqui, tunc vivere fontes, tunc sacer horror aquis, adituq; effunditur Echo, clariores spirant Præsagia rupes, atq; suas ad signa iubet revirescere lauros. *Optimè Metropolitana abhinc Coloniæ audiet Spartha, quam aureum Purpuráti Arietis vellus, in Eminentissimo Regni Primáte Radzieiovio; inconcussa Ecclesiæ Columna Cardinali meritissimo fulgidissimoq; Peraugusti ArchiCapituli protegit vertice Amicum soli, in Cœlesti Zodiaco Arietis signum; Amicum in terris Mu-*

sarum

sarum Præsidi Phœbo, novo nimirùm Principalis. Pattro-*nij authoramento, sanctior hic Iason est, Gentilitij sui Partitor velleris, sexcubantem in Mille Iurgia & damna obruet Argum, nè ampliùs pervigil Draco novas Cælo huic audeat surripere stellulas, quas patrocinantis amplitudine luminis, purpurata firmabit Maiestas. Altissimo hic tanti Nominis Dignitates venerabor silentio:* cum omnis Nobilitas, omnis Tua, Eminentissime Princeps sacra frequentet Tibridis & Latij soboles, convenit in unum quidquid in Orbe fuit Procerum, quibus Author honoris numeroso consule consul cingeris. Jllustri Te Prole Tagus, Te Gallia doctis Civibus, & toto stipavit Roma Senatu. *Addet expetitum literis literatisq; munimen Liliatus Vester candor, prima hac in herba, pulchriorem appromissurus florem, singularisq; spem gratiæ, nec dubia in spe fructum maturiorem, Qui Immaculatum Agnum sequimini quocunq; ierit.* Ades *immortalis huius circuli, lux prima gemmarumq; gemma, pulcherrimo viridissimi* Nominis *odore, inæstimabilem nunquam amittens valorem, omnibus fatorum insidijs, assiduisq; motibus, maiori animo constantior, selectissimarum virtutum congerie altiùs, citra insanum* cunctorum *tumorem* eminens, *faventiora, continuatò licet temporis diuturnò fortunæ calcans suffragia* Jllustrissime Constantine Zielinski Almæ *M*etropolitanæ Ecclesiæ Gnesnensis Suffraganee, *ad elevatiora quæq; Officiorum publicorum munia, Generalis Officialis Emeritissime. Ades inquam ordinario Dignitatis prior titulo, an potiùs Alma Studiorum nostrorum* Vniversitas, *magnis momentis hucusq; præcustodita diligentiùs, quàm Vestalium, assiduis nocturnis & vigilijs, flamma hæc clarior Cleanthis* Lucerna, *eruditioris ævi lampas, Lynceæ Tuæ adest pupillæ,* Gregorium Palatinum Plocensem, Capitane-

um

um Zakrocimen: Valentinum Castellanum Plocen: Joannem Dapiferum, *Viros cunctis encomiorum titulis maiores, (dum Potentissimi simul ac Invictissimi VLADISLAI Quarti Poloniarum Regis, immensae Maiestatis fulgorem, noctis Praeses Cynthia, sinè noctis tamen obscurae dominio, Ingeniorum Illuminatrix in lectissimam adoptari meruit filiam) seriae memoriae, si quid fluctuantis in mortalitate mundi, Letheum absorpsit praecipitiū, Tibi Illos, seq; in Illis, sarmatiae praesentatura, ut à coaeua suae melioris vitae, Domo, parem benevolentiae liceat sperare constantiam. Relucet nimirùm in Te uno tantorū Nominum splendor, qui Tribunalitiam Lublinensis Areopági Aulam, certiorem Delphico Oraculo* Praeses, *reddis Cortinam, unde perfecta Iudicij maturitas, consiliorum salubriorum gravitas. Sententiarum pondus & auctoramentum: Indigentium* Patrocinium, *bonae causae in integrum restitutio, ipsa nonnisi sinè manibus & respectu, Dearum praestantior prorumpit justitia.*

Progrederis *ad Aurorae purpuram. claris lucens Ingeniorum Smaragdis Sol ceu perspicacissimus mundi Ocellus, in quem omnes facunda intenti ora teneant, auream Musis quoq; concessure horam* Jllustrissime Perillustris & Reverendissime D. FRANCISCE PRAZMOWSKI, Almae Ecclesiae Gnesnen: Praeposite Dignissime. *Accedis, diei diluculo. Meridies, quem ad communem orbis lancē satis diù librata meritorū auge, insigniumq; virtutùm Tuarum sereno effecisti, meritò Luceoriensis Ecclesiae Praesul exoriture, ad cuius capessendā Infulā, eruditissimâ Scientiarum senectâ, pressam Caput, inscripta Tibi Nomina Regis inclinant. ut ubi in luce* Phebaea, *mutuata minuitur lux Tua semper in Luceoriensi micet, ut inter* Stellas luna minores. *Nec vanum est augurium à tot nimirum seculis optimè expoliti Mucronis fulgor, necnon Gentilitiarum Soleārum Trias, firmiorem & caelestium quasi*

Planetarum obtendit Aram, à quo ceù in cælo ære fuso non ut sub modio Lucerna, sed in Aprico, in continuum extendatur. Prodigium *erat utiq; unanimi Orbis Iudicio, Regni Nostri pro tunc Primas* NICOLAVS PRAZMOWSKI *Archiepiscopus Gnesneń. Novus & felicior, & rarior, quia aut nunquam, vocali cunctorũ consensu, alterum sibi parem habiturus* Polonæ *Suadæ* Pericles, *Qui ubi semel iucunda, & nemini, nisi Patriæ hosti pertimescenda, verborum fulmina misit, statim omnium sensus in sui ire coëgit sententiam.* Perbellè *superum fauor, Generalis huius Capituli constituit Te Præsidem, ceù præsidium dulce decus Columenq; Nostrum, ut quos vatum figmento, Pegasi soleis audivimus excussos, à Gentilitijs* Soléis *proximum Tuæq; vicinum habitationi desertum, veriores experiatur fontes, qui altissimo labentes sono, in totam effusi Gnesnensem Archidiæcesim in scientificum iterùm sui Crácij possint recurrere Oceanũ. Accrescis his luminibus Gratiâ maior, Divini ut potè doni benevolentia, universi concessa usibus,* Perillustris & Reuerendissime Domine Ioannes Pokrzywnicki Decane Gnesneń: Emeritissime, *Longâ experientia, nec non multo parta sudore,* Tua nullas recipit Prudentia metas, *eâ pollens animi magnitudine, eâ generosissimi Spiritûs vitâ, quæ nonnisi suevit contingere summis. Si modesti vultûs lumen, sinè lacrymosa intueri licet palpebra, est* facies Tibi digna Iove & Imperio; *si dulcem oris venustatem, Cyneam mirabimur Sarmaticum: nimirùm illa es progenitus stirpe, quæ in Altissimum nonnisi honoris novit excrescere Clivum, illâ Domo, quæ pro communi Bono ab antiquo didicit,* non ære nec parcere ferro; ijs *Insignibus, quæ suam fortitudinem ad Stuporem usq; exercuerunt hactenùs,* tantùm est robur ab uno. *Quare longum mihi esset numerare de Consule Consules, Tacitus eos potiùs venerabor profundiùs, nè Plinius in*

tantorum Nominum panegyrim videar peccasse. Tu mihi amussis & totius Cleri Norma es, Illustrissimumq́ Ecclesiæ sydus Perillustris & Reverendissime Domine ANDREA LIPSKI, *gloriosissimo quondam & sibi maxime congruo Titulo sanctæ Ecclesiæ Gnesnensis Archidiacone. Eminent in Te, illi Majorum Tuorum splendores, quibus à Celsissimo olim Ducatûs Severiæ Principe, vavelli verticis Apice, Cracoviensis Infulas sibi Coronam, & decus omne merebatur: rarissimæ illæ animi & mẽtis dotes, quibus in Collegiata Chocimensi, cælum debetur: ille zelus, quo pro Aris, pro Deo, pro Populo, Archiregimini concesso nouus flagraret Elias: Majestuosus ille frontis honoræ vultus, tot coronarum capacis, quot nobilissimos Aquilæ enutrit pullos, quot liberaliùs educat Palæstritas, alit Alumnos, pro nominis tanti immortalitate Exoratores. Gentilitijs Tuis Rastris*, certè collecta tenes, quæ dispersa per omnes, *vicina hæc & amica Rostris, protensam propensamq́ in Palladem Nostram Lipscianæ quoq́ Domûs pollicentur Magnificentiam. Prosperrimo igitur procede passu, ad trita illa honorum fastigia, ad quæ &* Pater Aeneas, & Avunculus excitat Hector. *At quo levi rapior pennâ? grandia* Jllustrissimorum Perillustrium & Reverendissimorum ArchiCapituli Gnesnensis Prælatorum, Canonicorum, Nomina, Dignitates, *tantæ apparent, ut in enarrandis describendisq́ secula fatiscant. Brevi compendiosioriq́ via ad illorum Nominum Augustal eundum est, quorum merita & laudes Abijssum videntur impleuisse. Tu mihi ergo compendium eris* Perillustris & Reverendissime Domine Andrea *Antoni* Podolski Scholastice Gnesnensis Eruditissime. *Quidquid Orbis habuit doctrinæ, morum comitatis, Tuæ Gentilitiæ Fasciæ creditur innexum, ut illo felicius diutiusvè ad omne pacatissimi animi vtaris gustum, qui se Tuisq́ Maioribus in Insigni ve-*

E stro

ſtro illigavit an obligauit, Gratiſſimus gloriatur Palatinatus Caliſſienſis quod Podolſcium habuerit Palatinum. Suaviſſimus Tuæ Gloriæ concentus, in Seculorum auribus nunquam ceſſabit, in quibus ſemper honos Nomenq́; Tuū Laudeſq́; manebunt Perilluſtris & Reverendiſſime Domine Vladislae Przerebſki Cantor Digniſſime, *innata Nobiliſsimæ Domui veſtræ fortitudo, non per inſidioſam, fraudibuſq́; plènám, cum Leſcone, ſed aperto certaminis Marte ad Coronam nouit excurrere, ultra quam pedem etiam extuliſtis, omni ſuperiores, omnemq́; tranſcendentes. Roſas ergo & Lilia calcent coronatæ plantæ, quæ proiecto infra ſe coronamēto, ut de virtute, invir tutē ita à Corna ad Coronā, honorum ſtadia noruntdecurrere. Tanto pulchriùs promicat celata virtus, quantò Tuum profundiùs ab orbis facie abſcondis pietatis ardorem,* Perilluſtris & Reverendiſſime Domine Franciſce Zoráwſki Cuſtos vigilantiſſime. *Profectò Tuæ ſi centum à Domino cuſtodiæ ſunt concredita Talenta, Tu pulcherrimum virtutis allicium, modeſtiſsimæ honeſtatis exempla aſsidua diligentiſsimáq́; virtutum Cura, centum ſuperlucraris. Ampliſsimos gloriæ Tuæ, quis rimaretur cancellos,* Perilluſtris & Reverendiſſime Domine Andrea Łącki Cancellarie Digniſſime *& Argi ferit,* Tuus lumina ſplendor, *quo in Eminentiſsimi Principis Aula, tanquam illuſtriſſimum reſplendes Iubar,* eximiarum virtutum radios, nonniſi Herculeū illud plusvltra *ut iam omnem ibi habitare Pietatem, alienæ invidá laudis diſcat impolita indoles; nimirùm Conventum Cælo præbuit Aula parem. Tam latè ſpargis eximiarum virtutum radios, ut eos, non niſi Herculeum illud, Honorum,* plusvltra, *poſsit terminare, ab álto ſanguine generoſi animi, hauriens vigorem, viros iam cui ſimiles, quæ perferet ætas. Hanc primum ab Eminentioris Capitis Veſtri ſententia, capimus veritatem, tum docile Cor Iudicis, in m anu eſſe Altiſsimi, dùm Vos*

ſacratæ

sacratæ, summo Tonanti, magnarum alarum Aquilæ, irretorto Iustitiæ solem, in pupillam mentemq́; derivatis supercilio; Vos interris Dij Iudices, Jllustrissimi Perillustres & Reverendissimi Domini, Prælati, Præsides, *supremi strictissimiq́; Tribunalis rigorem, inter lepram & lepram, rectum discernentes & obliquum, ceù Divina quædam funditis effata & decernitis. Attingit propiùs hanc gloriæ Altitudinem, celeberrimum Bykowsciorum Nomen, in gravissimò, non tam annorum utiq́; quàm accumulatorum meritorum senio Patrũ Patre, Canonico Gnesnensi, Scholastico Cracoviensi. Quæ ex ethymo notatur Nominis, quasi Episcopali quadam animi lenitate, temperas modestiùs feritatem, summaq́; prudentiâ regis fræna licentiæ, tantò gloriosiùs,* Perillustris & Reverendissime Domine, *quantò ad Cæsaream proximiùs accedit Maiestatem, sibiipsi imperare. Ad pulcherrimam hanc accelerat Cæsariem, Regium Tuum Nomen, regalia quoq; veriori Nomini afferens dona* Perillustris & Rndissime D. Gaspar Chudzynski S. Th. & V. I. Doct. Iudex Surrogate, *Aureã lucis Tuæ claritatem, quam in Eminentissima Laureisq́; cincta immarcescibilibus fronte, altissimæ sapientiæ sublimitas, remotissima à communium sensibus, Theologici Iuridiciq́; profundi, abyssus, perspicacissimis Universi accedũt oculis; Nemo est, qui non videat; nisi ille, quem Tuus fulgor, aut lippire fecit, aut cæcutire. Pulchriùs utiq; rutilis coruscus carbunculis pretium addunt annosæ omni venerationis cultu digniores Cani senectæ, argento, Patriciæ Adamantum Triadi valorem. In eam proventioris Orbis Niveus candor Tuus excrevit æstimationem, quæ Tuum gemmeum Caput, Adamantemq́; etiam fractum, adhuc ut gemmam publicè acceptat inæstimabilem, Tu Cracij decoris Pater Personarum Academicarum Amator, Promotor Actor liberalissimus; pro Ecclesiæ decore, Cleri honore zelator, in promovendo Divino cultu, supportandis labo-*

 ribus

rilus Atlas indeffessus. perge ergò incolumis viuax ad datq; Tibi de meis Iuppiter annis. Succedis Atlanti Achilles, gemmeo Patri, Liliatus candor, de Heroū sanguine Nobilissima portio, Perillustris & Reverendissime Domine Ioannes Rydzinski, *addens ut aurum quondam scarbecciana magnanimitas auro, sic* Tu *virtutem virtuti, honoriq; honorem, exornat reliquos ut lilia flores, sic possessa à Magnis Antecessoribus intaminati Nominis hæreditas exornat meritis animi dotalitia. Hercules Vestros, Ioannem in prælio, Petrum, ad Potentissimi quondam Regis Stephani Battorei, Aulam, Regiæq; Curiæ Pocillatorem,* Tauricana *Hydra, affines Barbaræ oræ magnos pertimescant* Vieyscios, *tantarum dexteritatum viua es icon,* Perillustris & Reverendisime Domine Stanislae Vieyski, *illustre* Te *esse sidus facile credidero, qui Eminentissimo cum cruce prodromus Phæbo, tanquam ingenti virtutum præis grandis aceruo, binam in Tuo pectore designante futuram.*

Exactissimum ad publica gloriosissimè peragenda munia, augustioris mentis Caput, ceu Consiliorum quoddam Capitolium, Clientali & animo veneror & calamo, Perillustris & Reverendissime Domine Luca Czerminski, *præstantissima præclaræ indolis specimina, ibi Nostri quōdam decus Archi*Athenei, *approbasti unde maximi Principes consueverunt prodire & Antistites. Suxisti ex Almæ Matris ubere, scientifici lactis dulcedinem, facundiæ favum, gustasti eruditissimo, quoq; subtilioris ingenij sinè dente sales, quibus Vniversæ terræ ambitus, Imperatores Reges cum Principibus delectantur. Prospera Sarmaticis sperantur tempora rebus, in Nomen ventura Tuum, præmissa futuris dant exempla fidem, quanta Tui Capitis oracula, quanta in rebus ritè expediendis dexteritas, Exotici solis Phænomena luculenter demonstrant. Felicitatem* Kretkowscianæ Domûs *constantem auges raris*

animi

animi generosi dives talentis, Perillustris & Reverendissime Domine Felix Kretkowski. *Tu per augusti Capituli Corculum, magnarum sedes virtutum Gentilitia Insignis Tui optime, contra fortunæ consolidata lubricũ. Age fortunatissimo quoq; in Honoris ascende sublime, quo Te Regalis Genius, & illustre avocat Naturæ genus, Ipse Te Charitum ternio, Maiorumq; Tuorum commendat repetitus honor* Perillustris & Reverendissime Domine Ioannes Potworowski, *comptissima morum gravitate, amænaq; vultûs generositate, plurimorum cordis Regiam, clara possides destirpe propago. Pontificium Tuũ Nomen* Perillustris & Reverendissime Domine Francisce Papieski, *Coronas nonnisi emeritæ fronti pollicetur. Familiæ Tuæ Excellentiam, Gentilicius Vester super æthera volans edocet Accipiter, intentum Divinæ contemplationi animum, qua Quadragesimali Feriâ Cælestis Præco iugiter vacasti. Quotquot noscimini Papiescij, tot Accipitris pes, ostendit ex ungue Leones. Konoiadzcianũ invicti animi robur, & Patricio licet metiri Leone, per saxa, per tela, per ignes, supra murum Honoris scandente Augustal sic in via virtuti nulla via. Quid memorem* Nicolaum Konojádzki, *Germanum Tuum, quinquies ad Regni Tribunal fuisse honorificentissime Deputatum, cum Te tanti decoris colam ex asse hæredem,* Perillustris & Reverendissime Domine Petre Konojádzki, *celsitudinem animi Tui natæq; ad sublimia mentis Maiestatem, norunt, cui seruiant Leones. Avitus Nominis Tui splendor, venustaq; oris facundia, ponderosi sermonis elegantiâ vigilantissima communis boni cura Tibi* Perillustris & Reverendissime Domine Stanislae Sierákowski, *altiora præparat subsellia, quæ iuvat Tibi Nostras pridem cecinisse Camænas. Ergo i pede fausto, Tributarium magno Nomini Tuo præbende Honorem, hæc Tibi Tua vovet Academia. Diva Themis ingentes*

Tui animi celebret dotes, quibus Te *Natura beavit*, Perillustris & Reuerendissime Domine Ioannes Kostyński, *fruere diutissime Doctorali Laurea, quæ Libitinæ fulmina rideat. Sera Tuæ sapientiæ scribat panegyres posteritas, mihi Tu eris Iustinianus. Quot Boglewscios audio, tot veneror Achilles, & Inquilinos nullibi magis, quàm in Nobilissima* Tua *Domo* Perillustris & Reverendissime Domine Nicolae Boglewski, *Iovem & Palladem. Hinc unumquemq; Vestrum, aut Iouem aut Palladem esse authumo, quorum Hastas geritis, verius quam Romulo quondam in Palmas & Laurum degeneraturas. Rapit quoq; in admirationem omnium mentes, placidissimus Tuæ sapientiæ dulcor,* Perillustris & Reverendissime Domine Nicolae Nieborowski, *quo nectar Ambrosei oris, omnium cordibus instillas suavissum. Quod Madalinscios, tot à vomere Consules & per fasces Tui tot numerantur Avi* Perillustris & Reuerendissime D. Paule Madalinski, *Infulæ adhuc iactant Antistites, à quibus non vulgare acquisivere ornamentum.* Nec *Tua minor gloriæ messis virtutum floribus variegata; sequeris enim vestigia* Patrum, *quæ nonnisi ad Episcopales Tiaras & monstrant in Astra uiam. Orlowscianum Nomen in Principum Aulis, Ducum Regijs, imo toto clarescit in orbe. Maiora igitur sunt Tua merita*, Perillustris & Reverendissime Domine Matthæe Orłowski, *quàm ut ea imbecillitas ingenij, & tenuis posit comprehendere calamus, Ne ergo Mari affudisse guttas, diei* videar *addidisse lucem, tantum meritorum senium, tantam rariorum uirtutum congeriem, profundissimo ueneror silentio. Nec uocalis in Illustrissimæ* Wierzbovianæ *Domûs encomia.* Soleam *enim quis non* vidct, *vicinam solio, Insulis clarissimam Episcopalibus, Reipublicæ basim, Regalis throni fulcrum, omnisq; boni omnis pietatis, sanctitatis fundamentum. Tibi Tu ipse* Perillustris & Reverendissime *D*,

Stephane

Stephane Wierzbowski, *Corona es & Stephanema. Iactat in Te* Perillustris & Reverendissime *Domine* Carole Affaita, *virtus & Laureata sapientia felicitatem, quod apud Amorem Principum, & Aulæ decus nacta sit domicilium.* Tu *meæ cardo rei, nullis sat celebrande laudibus ades* Perillustris & Reverendissime Domine Francisce Kraszkowski, *eruditi pectoris floscule, prudentioris ævi Hortensi, magno sententiarum pondere, perfectissimaq; maturitate summus oratorum Demosthenes, in sublimiores, coniurato quodam agmine conspirârunt scientiæ, quarum plenitudo, ex votis inter Iudicia publicis, in rebus maximi momenti concludendis elucescit. Emicat clarius in* Tuo *Laureato Capite Theologici solis* Diade*ma, quo* Te *non immeritò Regum Mater Vniversitas Cracovień: insignivit, quod ex suo in* Te *voto, pro singulari in Matrem Almam affectu, multarum Coronarum erit Antesignanum. Eluserit alios aureis volubilis Dea rotis, Tuo iam illi iacta alea qua fortuna eluditur.* Perillustris & Reverendissime Domine Casimire Gurowski, *Nobilissima Tua extra omnem malevolentiæ aleam est, quæ nonnisi tutissimè novit ad summos sibi præludere honores quorum unus pro mille tenet Apicē Melchior Gurowski. Apparebat in Te Gurowiani montis altitudo, Gurowsciorū* Heroū *fortitudo Toga et Sago claros arte æquè ac* Marte. *dum adhuc inter Laurigeros aluerunt. Te castra triumphos assuetis ergo triumphis, fatorum triumpha invidiam, montem Honorum amplissimorum ascendas votum est. Nobilissimæ Koludzcianæ Domûs Caput, nonnisi Infulas est implere Natum, cuius consiliorum salubritate, longo tempore vixit Respublica, regebatur Ecclesia. Vestris utiq; splendent Altaria donis* Perillustris & Reverendissime *Domine* Alexander Koludzki, *Nolo ego Illustrissimæ Domûs, ceu primæ magnitudinis Stellarum attingere coniunctionem.* Manifectum *est, â Tui Ca-*

pitis circulo, Orbis pendere facundiam, tantasq; virtutes, quantas, sola felix potest beare æternitas. Perennaturæ gloriæ Tuæ fama digna monumentis, Perillustris & Reverendissime Domine Ioannes Kaszewski, *Tu sicut omnium virtutum, ita & meorum meta es encomiorum. Quid ergò pluribus immorer,* Vos Jllustrissimi Perillustres & Reuerendissimi Domini *(Divæ Mathesis sensu ad Sanctissimum Protomartyris Vestri congregati corpus. Aquilæ estis duodecem amictæ stellis, veriùs Imperatore severo, quia veriori Numini sacræ, in Cælum deportandæ. vivite felices, dulcem dierum annorumq; longitudinem, omni temporis continuam diuturno.*

Exeat in populos cunctis illustrior annus
Natus fonte suo, quem non aliena per arua
Induit hospes honor, cuius cunabula fovit
Curia, quem primi tandem vidêre Quirites.
Iam secura petit privatum gloriæ Portum,
Ingenij redeunt fructus studijq; labores
Et vitæ pars nulla perit.
Nunc quoq; [illegible] non deesset olympo
Deficeret si nostra [illegible] sed providus æther
Noluit humano [illegible] auferre labori.

J. XXII. 5.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0014491